

હજરત ઈસ્હાક ﷺ

અલ્લાહ તુઆલાએ હજરત ઈબ્રાહિમ ﷺ ના ઘરમાં હજરત હાજરાથી હજરત ઈસ્માઈલ ﷺ ને પેદા કર્યા, તો હજરત ઈબ્રાહિમ ﷺ એ અલ્લાહ તુઆલાને દુઆ કરી કે હે અલ્લાહ ! મને હજરત સારાથી પણ એક સંતાન પ્રદાન કર. નિઃસંદેહ, સારાએ તારા માર્ગની દરેક મુશ્કેલીમાં મારો નિષાપૂર્ણ સાથ આપ્યો છે. અલ્લાહ તુઆલાએ આપ ﷺ ની દુઆ કબૂલ કરી અને પોતાના ફરિશ્તાઓને ખુશખબર આપવા માટે હજરત ઈબ્રાહિમ ﷺ ની પાસે મોકલ્યા. આ ફરિશ્તાઓ માનવ-રૂપમાં આપની પાસે આવ્યા. આપ ﷺ તેમને મૌઘેરા મહેમાન સમજ્યા અને આપ ખૂબ જ આતિથ્ય-સત્કાર કરનારા અને ઉદાર હતા, તેથી તેમના આતિથ્ય માટે સક્રિય થઈ ગયા અને એક શેકેલું વાધુરું તેમના ભોજન માટે પ્રસ્તુત કર્યું. જ્યારે આપ ﷺ એ જોયું કે આદરણીય મહેમાનો કંઈ ખાઈ-પી નથી રહ્યા, તો આપને કંઈક ડર લાગ્યો. આપ ﷺ એ તેમને વિનંતી કરી કે થોડુંક તો ખાઓ, તો ફરિશ્તાઓએ પોતાનો પરિચય કરાવ્યો અને કહ્યું કે અમે લૂતની કોમનો નાશ કરવા માટે આવ્યા છીએ. તમે પરેશાન ન થાઓ, સંતુષ્ટ રહો. અલ્લાહ તુઆલાએ આપને એક છોકરાની ખુશખબર આપવા માટે અમને આપની પાસે મોકલ્યા છે. હજરત સારા પરદાની પાછળથી ફરિશ્તાઓની વાત સાંભળી રહ્યા હતા. તેઓ આશ્ર્યની સાથે અનાયાસ કહેવા લાગ્યા કે વળી, આવું કેવી રીતે થઈ શકે છે. હું વૃદ્ધ વાંજણી દું અને મારા પતિ તદ્દન ઘરડા થઈ ચૂક્યા છે. વળી અમારા ત્યાં કોઈ સંતાન કેવી રીતે થઈ શકે છે ? ફરિશ્તાઓએ કહ્યું : આ અલ્લાહનો હુકમ છે, તે સર્વથા શક્તિમાન છે.

આ જ ખુશખબરના પરિણામ-સ્વરૂપ હજરત ઈસ્હાક ﷺ હજરત સારાના પેટથી જન્મ્યા. કુર્અનમાં હજરત ઈસ્હાક ﷺ ની કોમનો ઉલ્લેખ નથી મળતો અને ન તો વધારે વિગતો જોવા મળે છે. કુર્અનમાં જ્યાં ઉલ્લેખ છે તે આ પ્રમાણે છે :

﴿ وَذَكَرْ عِبَدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى الْأَئِدِي وَالْأَبْصَرِ ﴾ ٤٥ ﴿ إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ ﴾
وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَينَ الْأَحْيَانِ ﴾ ٤٦ ﴾ ص: ٤٧ - ٤٥ ﴾

અનુવાદ : “‘અને અમારા બંદાઓ – ઈબ્રાહિમ અને ઈસ્હાક અને યાકૂબનો ઉલ્લેખ કરો. ખૂબ કાર્ય-શક્તિ ધરાવનારા અને દૂરંદેશ લોકો હતા. અમે તેમને એક વિશિષ્ટ ગુણના આધારે પ્રિય ઠેરવા હતા, અને તે આખિરતના ઘરની યાદ હતી. નિશ્ચિતપણે, અમારા ત્યાં તેમનો સમાવેશ ચૂંટેલા નેક લોકોમાં છે.’’

(સૂર: સોદ, આ. ૬૫-૬૭)

બુખારીમાં એક રિવાયત છે, જેમાં રસૂલુલ્લાહ ﷺ એ હજરત ઈસ્હાક ﷺ નો ઉલ્લેખ આ રીતે કર્યો છે – કરીમ બિન કરીમ બિન કરીમ યુસુફ બિન યાકૂબ બિન ઈસ્હાક બિન ઈબ્રાહિમ ﷺ.

